

[Time:3.00 Hrs.]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 Attempt **any two** questions. 20
- A. Elaborate on topical areas of lifespan development.
  - B. Write a note on puberty with changes observed in girls and boys.
  - C. Write a note on Alcohol and Tobacco Use and abuse..
- Q.2 Attempt **any two** questions 20
- A. Define self-esteem. Discuss about gender, socio-economic and racial differences on self-esteem.
  - B. Describe Marcia's approach to identity development.
  - C. Describe role of autonomy, culture, generation gap on family relationships during adolescence.
- Q.3 Attempt **any two** questions 20
- A. Write a note on hardiness, resilience and coping.
  - B. Write a note on Perry's relativistic approaches to cognitive development in young adulthood.
  - C. Describe role of physical fitness, nutrition and obesity in early adulthood.
- Q.4 Attempt **any two** questions 20
- A. Differentiate between intimacy, liking and love in early adulthood.
  - B. Write a note on Ginzbergs's career choice theory in early adulthood.
  - C. State effect of family size and dual earning couples on parenthood.
- Q.5 Write short notes on **any two** of the following 20
- A. Basic influences on human development
  - B. Popularity and conformity in Adolescence
  - C. Physiological and psychological effect of stress
  - D. Hollands's personality type theory

[वेळ ३ तास]

[गुण:१००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का, ते तपासा.

सूचना: :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
४. आवश्यकता असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ. आयुर्मान विकासाच्या प्रासंगिक क्षेत्रांवर तपशीलवार माहिती द्या.
- ब. मुली आणि मुलांमध्ये आढळलेल्या बदलांसह यौवनावस्थेवर एक टीप लिहा.
- क. अल्कोहोल आणि तंबाखूचा वापर आणि गैरवापर यावर एक टीप लिहा.

प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ. स्वआदराची व्याख्या करा. स्वआदरावरील लिंग, सामाजिक-आर्थिक आणि वांशिक फरकांबद्दल चर्चा करा.
- ब. ओळख स्वत्व विकासासाठी मार्सियाच्या दृष्टिकोनाचे वर्णन करा.
- क. स्वायत्तता, संस्कृती, पिढीतील अंतर यांची पौगंडावस्थेतील कौटुंबिक संबंधांवरील भूमिकांचे वर्णन करा.

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ. कठोरपणा, लवचिकता आणि सामना यावर एक टीप लिहा.
- ब. तरुण वयात बोधात्मक विकासासाठी पेरीच्या सापेक्षतावादी दृष्टिकोनावर एक टीप लिहा.
- क. प्रौढत्वात शारीरिक तंदुरुस्ती, पोषण आणि लड्डपणाची भूमिका वर्णन करा.

प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ. तारुण्यात जवळीक, आवड आणि प्रेम यात फरक करा.
- ब. पूर्व प्रौढावस्थेतील गिंझबर्गच्या करिअर निवड सिद्धांतावर एक टीप लिहा.
- क. कुटुंबाचा आकार आणि दुहेरी कमाई करणाऱ्या जोडप्यांचा पालकत्वावर प्रभाव सांगा .

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर लघु टिपा लिहा.

२०

- अ. मानवी विकासावर मूलभूत प्रभाव
- ब. पौगंडावस्थेतील लोकप्रियता आणि अनुरूपता
- क. तणावाचा शारीरिक आणि मानसिक प्रभाव
- ड. हॉलंड्सचा व्यक्तिमत्त्व प्रकार सिद्धांत